



זאב שמשוני: להתנקם בצבא

פולחן המילחמה

חייל הלילה (לב 2 תל-אביב ישראל) - הסרט המזור הזה של דני וולמן יכול להוכיח עד כמה מסוכן להיגרר אחרי השקפות עולם מוליטיות. כאשר אתה אמן, ועד כמה מעוות יכול לצאת ההסבר האמנותי שניתן להשקפות הפוליטיות.

אין צל של ספק כי דני וולמן מסתייג מן הטריוף המילחמתי שאוחז בחלק מן העם היושב בציון. מן הרעיון שבגרתנות עשויה להיות אידיאל בחיים ומכל אלה שעושים מן העניין פולחן. אלא שהסתייגותו גדולה כל-כך, עד אשר הוא פשוט נוחל בגיבור שלו. שנופל קורבן לכל המיתוס המזויף הזה. ומרוב בחילה, אין הוא מצליח אלא להציג מיפלצת. יצור מעוקם שצריך לאשמו או לחסל אותו אבל אין בו כדי לרמוז לחיה המסתתרת בפני רבים וטובים שהתנהגותם מאופקת יותר.

כך צורה שזאב. הבחור שלא התקבל לצה"ל ומשום כך הוא מתנקם בצבא. כשהוא לובש מדי ערב מדים ויוצא לרצוח חיילים אחרים הוא בעצם תוצר של בעיה פסיכולוגית, של אב שתלטן, של חוסר אס, של חינוך מטופש. הרומן שהוא מנהל במשך הסרט עם סטודנטית המתפרנסת כמלצרית, לא ניתן להבנה, אלא אם כן מניחים שגם היא סובלת מבעיות נפשיות. כפי שרומזת לרגע סצנה שבה היא מוזדדת את מדיו ומלטפת את כלי הרג שאותם הוא מסתיר באחת המגירות בביתו. כל זה מנוכר, תיאורטי ולא נוגע לצופה. הן משום שהדמויות אינן שלמות די הצורך והן משום שאין בכוחם של השחקנים להשלים, בעזרת אישיותם, את מה שחסר בתסריט. צרה



מעניין שאחד משני התנאים שהתנה המחאי רייב, לפני שחתם על הסכמתו לעיבוד הסרט לתסריט, היה שמירת הסצינה הארוכה הזאת, שבאה למעשה אחרי מקרי הרצח וכביכול אחרי שיאה הדרמטי של העלילה. אני מאושר שהוא רדש זאת בחוזה, "טעוה", אלמן, "אחרת יתכן שהברות ההפצה היו דורשות להוציא את הסצינה החוצה, כי זה לא הולם למוצרים שהם רגילים לקבל".

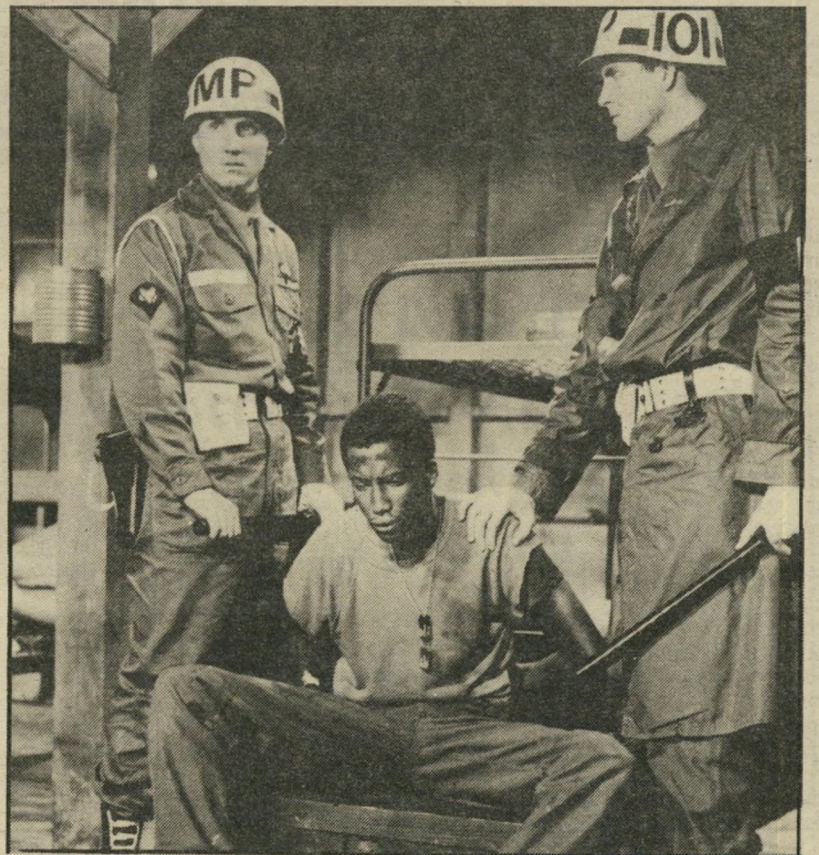
לגבי אלטמן סטרימס הוא המשך לכיוון חדש שנטל על עצמו הבימאי הזה, שונה לחלוטין מכל מה שהרגיל את מעריציו קודם לכן. אם שמו של אלטמן, לפני שנים, הוזמן מייד הרהורים על קולנוע חופשי, מאולתר, קולנוע שבו לצופה מוגש כליל מורכב הן בתמונה והן בצליל, הוא צריך לברור לו את החשוב לו, הרי מזה כמה שנים, עם התעניינותו המתחזקת בכימת התיאטרון, השתנה הסגנון לחלוטין. וכך, סטרימס הוא שרט ממש כפייטי, מן הבחינה הזאת, סרט שבו אלטמן עובר על הרגשת כל פרט, על הבררת כל תנועה, אינו מניח לצופה שום יוזמה פרטית משלו, מוביל את המצלמה בקפדנות כדי שתראה אך ורק את החיוני ביותר.

ואם בתחילת הקאריירה שלו, הסתכסך הבימאי עם המיסד ההוליוודי משום שהוא הגיח לשני שחקנים לדבר על המסך כעת ובעונה אחת, וכך היקשה על הקהל את הבנת הנאמר, הרי הפעם הטכסט ברור עד לפסיק האחרון.

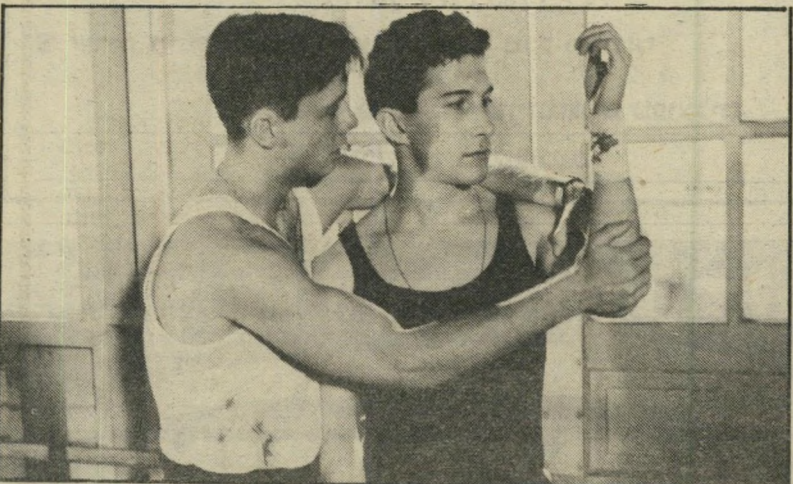
אשר למישחק בסרט, צריך להתחיל בציון העובדה שבאופן יוצא מן הכלל החליט פסטיבל הסרטים בונציה, בשנה שעברה, להעניק לכל ששת השחקנים בסרט, את פרס המישחק הטוב ביותר. החלטה חריגה זו באה בשל העובדה שהששיה הזאת פועלת כצוות מושלם, מתואם להפליא וקשה להעלות על הרעת מישהו שהיה משתלב כאו טוב יותר, זאת למרות שמדובר



מישל רייט ומיציל ליכטנשטיין הומוסקסואל שחור, הומוסקסואל לבן



מישל רייט בסרטו של אלטמן "סטרימס" הכל בחיים היא הנקמה



מיציל ליכטנשטיין מציל חייל המנסה להתאבד הצבע הצבא והצביעות

בשחקנים אלמונים יחסית. את ג'ורג' ר'ונדר'ה אפשר אולי לזכור כבעל הפונדק שמו מסתיים צייד הצבאים ואת מיטשל ליכטנשטיין (ההומוסקסואל בסרט) ראו כבן דרום קנאי באלופי המשמעת, אבל נרמה כי אף פעם לא זכו להזרמנות טובה יותר להפגין את יכולתם. ולבסוף, כל מי שיאמר כי הסרט הזה אמריקאי מאוד, לא יטעה. אכן, הכל בו מושרש בתוך החברה האמריקאית בכל מרכיביו. אבל מי

תדריך

חובה לראות:
תל-אביב: שובו של מרטין גר; אינדיאנה ג'ונס והמיקוש האחרון; לה טראוויאטה; חתונת הדמים.
ירושלים: אינדיאנה ג'ונס.
חיפה: אינדיאנה ג'ונס.

תל-אביב
***** שובו של מרטין גר (חן 2, צרפת); מוצג גם בקולנוע תפארת בהרצליה ובקולנוע לילי ברמת-גן; ההפתעה הגדולה העולמית. בדומה לסערה של מאורסקי גם זה שלא קופתי. הסרתקרים שלא הצליח בשום מקום בעולם כמו שהצליח בישראל. זוהי דרמת-מתח מסביב**

להיעלמו של אדם כמאה ה-16 ושובו לכפרו בתום כמה שנים. כיצד מגיבה החברה, המישפחה, האשה והבנטיה.
***** לה טראוויאטה (לב 1, איטליה)**
 - סרט יפהפה חזותית ומוסיקאלי. פראנקו זפירלי מעניק לאופרה של ורדי את מכסימום האסתטיקה בעזרת שני זמרים שהם גם שחקנים מובשרים - תרזה סטראטאס ופלאסידו דומינגו.
***** חתונת הדמים (תכלת, ספרד):**
 קארלוס סאורה מצלם חזרה של אנתוני גאדס ולהקתו ומשיג אפקט תיאטרלי וקולנועי כעל עוצמה מיוחדת במינה על פי מחוזו של לורקה.
***** אינדיאנה ג'ונס והמיקוש האחרון (תל-אביב / תל-אביב; ארצות הברית); מוצג גם בכפיר בירושלים. וברון בחיפה) מפיגן מרהיב של מעבדת הקולנוע המטורפת ביותר בתעשייה, זו של סטיבן שפילברג. לסרט זה באים לחלום, לצחול, לצחוק ולהימתח ולא, חס וחלילה, לחשוב.**